

El Servei de Responsabilitat Professional confirma la tendència a la contenció en el nombre de reclamacions contra els metges

JOSEP ARIMANY,
director del Servei de
Responsabilitat Professional

Continua la tendència iniciada l'any 2007 de disminució en percentatge de litigis judicials, tant pel que fa a les denúncies penals com pel que fa a les demandes civils, i es consolida la reclamació extrajudicial com a via preferent escollida pels pacients

L'any 1984, amb la creació del Servei de Responsabilitat Professional (SRP), s'estableixen les bases del que més endavant serà un model de cobertura i gestió de la responsabilitat civil sanitària capdavanter no sols al territori espanyol sinó també a tot Europa.

El model català de responsabilitat civil professional dels metges, que comença com a tal l'any 1993, és actualment l'assegurança de referència entre el col·lectiu sanitari i té per objectiu l'assessorament legal i la defensa jurídica dels més de 24.000 facultatius i les societats professionals de totes les especialitats que en formen part.

L'SRP del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) s'encarrega d'assessorar, tramitar i defensar directament qualsevol reclamació que rebí el metge o la societat professional, així com gestionar una prestació econòmica en cas d'inhabilitació professional. Tot això amb un elevat estàndard de qualitat que ens ha permès renovar una vegada més la certificació ISO 9001:2008 per la DEKRA Certification Stuttgart.

Durant l'any 2011 es constata la tendència a la contenció en el nombre de reclamacions interposades contra els metges iniciada fa quatre anys, qüestionat a destacar tenint en compte els moments tan delicats que s'estan vivint al sector aquests

darrers mesos i que podrien fer pensar en un increment de les queixes contra els facultatius (vegeu gràfic).

Així mateix, continua la tendència iniciada l'any 2007 de disminució en percentatge dels litigis judicials, tant pel que fa a les denúncies penals com pel que fa a les demandes civils, i es consolida la reclamació extrajudicial com a via preferent escollida pels pacients (vegeu gràfics).

Es tracta d'una dada molt positiva atès que allunya els metges dels tribunals en una època de col·lapse judicial, amb més de 800.000 procediments judicials en curs a Catalunya, però significa també que la gestió que fa l'SRP d'aquests assumptes és valorada pels metges, professionals i ciutadans, que confien en el nostre criteri tècnic per a la resolució de les seves reclamacions.

Cal destacar també que, durant l'any 2011, per primera vegada les absolucions en via civil superen les condemnes, i que continua un elevadíssim percentatge d'arxius i d'absolucions en via penal (vegeu gràfic).

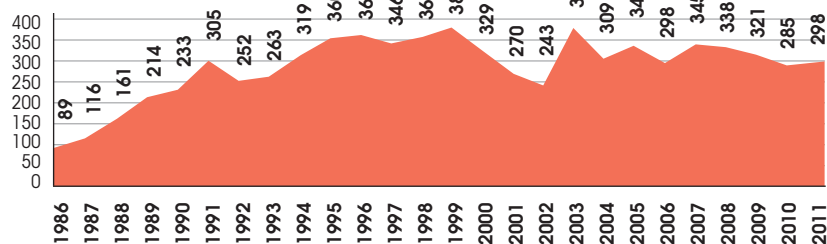
Unitat de Medicina Legal i Recerca

Partint de les dades i l'experiència de l'SRP, la Unitat de Medicina Legal i Recerca (UMLiR) desenvolupa una intensa tasca d'investigació amb l'objectiu de formar els facultatius en els aspectes medicolegals de la medicina, més específicament en les àrees de seguretat clínica i responsabilitat professional. Les bases de dades de l'SRP recullen tots els sinistres tramitats des del 1986 fins ara i abasten tant dades de tramitació com jurídiques i mèdiques dels 7.535 casos registrats.

Durant el 2011, l'activitat investigadora de l'Àrea de Praxi ha inclòs la revisió bibliogràfica científica i jurídica de diferents aspectes d'interès medicolegal, la depuració inicial en les dades emmagatzemades, la finalització de la codificació dels expedients d'acord amb els codis CIE, l'anàlisi general per especialitats fins a l'any 2005 i l'elaboració de projectes d'investigació per àrees >

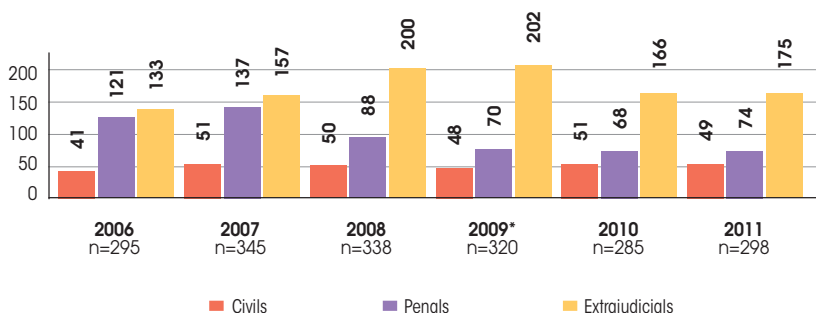
Evolució del nombre de sinistres de 1986 a 2011

Nombre total d'expedients: 7.535. Winterthur i Zurich

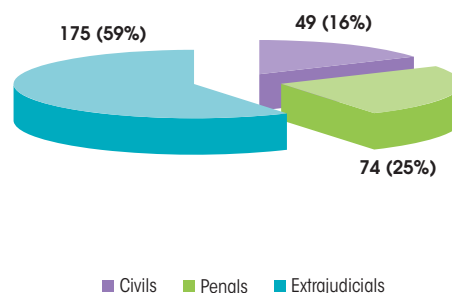

Comparativa dels sinistres oberts (2006-2011)

Expedients de Zurich. *El 2009 es declara un sinistre contencions administratiu.

Tipologia de sinistres oberts durant el 2011

Font: Servei de Responsabilitat Professional. Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

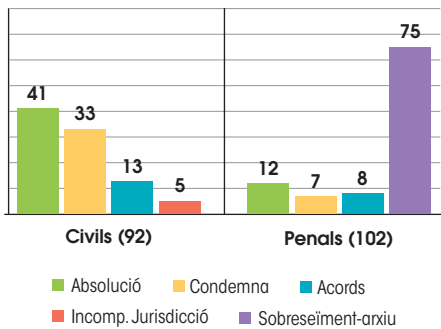
< específiques en col·laboració amb diferents facultatius externs.

L'activitat de l'UMLiR culmina amb la difusió de resultats entre els facultatius, ja sigui mitjançant la publicació o la presentació en trobades científiques.

Destaca la publicació de treballs a les revistes *Cirurgia Espanola*, *Revista Espanola de Medicina Legal, Gastroenterologia y Hepatologia* o *Piel Latinoamericana*, i es troben en vies de valoració diversos treballs en revistes internacionals. S'han presentat els resultats de recerca en múltiples trobades nacionals i internacionals i els membres de l'Àrea de Praxi han presentat comunicacions en diversos centres de la xarxa sanitària de Catalunya i

Resolució dels sinistres declarats segons sentència. Any 2011

n= 194

Font: Servei de Responsabilitat Professional, Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

diferents universitats catalanes (UB, UAB, UIC, UdG). S'ha intensificat la col·laboració amb la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i amb la Societat Espanyola de Ginecologia i Obstetrícia (SEGO), participant en múltiples activitats de formació a petició de les diferents societats implicades. A l'últim, cal remarcar que la Unitat ha col·laborat activament en diverses sessions en el mateix àmbit del Col·legi de Metges de Barcelona i compta amb el reconeixement extern avalat per dues beques d'investigació de rellevància: una beca d'investigació FIS de l'Institut de Salut Carlos III i una ajuda a la investigació de la Fundació Mapfre.

Des de la unitat de Medicina Legal i Recerca de l'Àrea de Praxi ens satisfà comprovar que l'interès dels facultatius per la seguretat clínica i els aspectes medicolegals de la medicina s'incrementa cada any i ens complau enormement poder col·laborar en aquesta àrea de la seva formació, que beneficia tant professionals com pacients. ■

La Fiscalia de Catalunya i el CCMC signen un conveni de col·laboració

JOSEP ARIMANY,
director de l'Àrea de Praxi del COMB
MIGUEL GÓMEZ ALARCÓN,
assessor jurídic i de seguretat de la Unitat
Integral de Violència Contra el Metge

L'acord preveu la designació d'un fiscal especialitzat per part de la Fiscalia i un interlocutor en representació del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya i el Col·legi de Metges de Barcelona

La Unitat Integral de Violència Contra el Metge (UIVCM) va signar el 2011, en el seu vessant institucional, un conveni de col·laboració amb la Fiscalia Superior de Catalunya. L'acord preveu la designació d'un fiscal especialitzat per part de la Fiscalia i un interlocutor en representació del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) i el Col·legi de Metges de Barcelona (COMB) per tal de facilitar l'eficàcia i homogènia evolució dels casos i agilitzar l'assistència jurídica dels metges que pateixin agressions o violència en el lloc de treball.

D'altra banda, cal destacar l'excel·lent col·laboració desenvolupada durant aquest any entre el COMB i el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya sobre el tema de la seguretat dels metges en el lloc de treball. Amb l'objectiu de coordinar una sèrie de mesures i actuacions per combatre i, en el que sigui possible, evitar o disminuir fets amb resultats de risc de lesió, física o moral, que puguin patir els metges en l'exercici de la seva professió, s'ha acordat l'establiment d'un conveni de col·laboració entre el COMB i el Departament d'Interior. Ambdues institucions han anunciat públicament la voluntat d'oficialitzar aquesta col·laboració amb la signatura d'un conveni durant l'any 2012.

La UIVCM i la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra han designat un dels seus respectius integrants per agilitzar les actuacions que es vagin portant a terme i fer-ne el seguiment.

Referent a la gestió d'expedients sobre violència contra els metges en el lloc de treball,

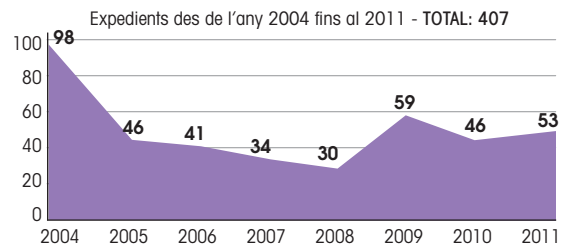
durant el 2011 s'han obert 53 nous expedients, 7 més que l'any anterior. D'aquestes assistències, només dues han estat agressions físiques. Al llarg del període 2004-2011 s'han obert 407 expedients (vegeu gràfic).

El 2010, la Junta de Govern del COMB va crear la UIVCM per gestionar els assumptes relacionats amb els incidents violents produïts contra els metges, és a dir, qualsevol actitud que comporti abús verbal o físic, amenaces o altres comportaments d'intimidació, cosmes per qualsevol ciutadà i, en particular, per pacients, familiars, acompanyants o persones relacionades amb el pacient per fets derivats de l'activitat professional del metge, i que causin un dany físic o psicològic al metge o a les seves propietats.

La violència en el lloc de treball que afecta els metges i professionals sanitaris no és un problema individual sinó estructural i estratègic, que implica factors socials, econòmics, organitzatius i culturals i, per tant, exigeix un enfocament integral.

La UIVCM assessora i dona suport personal, jurídic i de seguretat al metge víctima, analitza els incidents ocorreguts, la situació de risc i de resolució del problema, es relaciona i coordina amb els centres de treball on es produeixen els incidents, o existeixi probabilitat de risc, per elaborar mesures preventives per als professionals o centres i les recomanacions per implantar-les; impulsa i participa en l'elaboració d'informes i publicacions que recullen mesures pràctiques i experiències per afrontar el problema de la violència contra els metges, i, finalment, es relaciona amb totes les autoritats (judicials, policials o administratives) que li permetin desenvolupar les seves funcions amb la màxima eficàcia. ■

Violència contra els metges en el lloc de treball

Font: Àrea de Praxi, COMB.

Miquel Vilardell, president del COMB; Teresa Compte, fiscal superior de Catalunya, Josep Arimany i Miguel Gómez Alarcón, a l'acte de signatura del conveni amb la Fiscalia. Febrer de 2011.